Civillieta Nr.C35068612
Lietas arhīva Nr. CA-3017-17/11
ECLI:LV:RAT:2017:1026.C35068612.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2017.gada 26.oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētāja Dzintra Balta
tiesnese Ilze Celmiņa un tiesnese Inta Zaļā
ar sekretāri Evitu Doropoļsku

izskatīja atklātā apelācijas instances tiesas sēdē jautājumu par tiesāšanās izdevumu piedziņu civillietā AS „Luminor" (iepriekšējais nosaukums – AS „DnB banka") prasībā pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers.D/u par parāda piedziņu, kurā apelācijas instancē civillieta pēc būtības izskatīta pamatojoties uz /pers. B/, /pers. C/ un /pers.D/a apelācijas sūdzību par Siguldas tiesas 2013.gada 18.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1.] Starp AS „DnB NORD Banka" (pēc nosaukuma maiņas – sākotnēji AS „DnB banka", pašlaik – AS „Luminor") kā aizdevēju un /pers. B/ kā aizņēmēju 2008.gada 28.februārī noslēgts kredīta līgums Nr.819/8H07, saskaņā ar kuru izsniegts aizdevums 75922 *euro*.

Starp AS „DnB NORD Banka" un /pers. C/ 2008.gada 28.februārī noslēgts galvojuma līgums Nr.819/8H07-3, kā arī starp AS „DnB NORD Banka" un /pers.D/2008.gada 28.februārī noslēgts galvojuma līgums Nr.819/8H07-4, ar kuru minētie atbildētāji apņēmušies atbildēt par no kredīta līguma Nr.819/8H07 izrietošajām saistībām kā pats parādnieks.

[2.] AS „DnB banka" (turpmāk – prasītāja) 2012.gada 23.janvārī cēlusi prasību pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers.D/ (turpmāk arī – katrs atsevišķi attiecīgi atbildētāja/atbildētājs, visi kopā – atbildētāji) par parāda 75758,35 *euro*, procentu par laiku no 2008.gada 10.decembra līdz 2012.gada 9.janvārim par aizdevuma lietošanas atvēlējumu 12501,06 *euro* un līgumsoda par maksājumu kavējumiem laikā no 2008.gada 12.maija līdz 2011.gada 21.decembrim 2272,75 *euro* piedziņu.

[3.] Ar Siguldas tiesas 2013.gada 18.februāra spriedumu prasība apmierināta un par šo spriedumu apelācijas sūdzību iesnieguši visi atbildētāji.

[4.] Prasītāja 2014.gada 28.aprīlī iesniegusi prasības pieteikuma precizējumus, kuros samazinājusi prasības summu, lūdzot piedzīt no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā – solidāri no /pers. C/ un /pers.D/, pamatparādu 75569,27 *euro* un procentus par aizdevuma lietošanas atvēlējumu 220,99 *euro*, kopā piedzenot 75790,26 *euro*.

[5.] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.jūnija spriedumu prasība apmierināta, no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā – solidāri no /pers. C/ un /pers.D/, AS „DnB banka" labā piedzenot pamatparādu 75569,27 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanas atvēlējumu par laiku no 2009.gada 10.aprīļa līdz 2009.gada 12.maijam 220,99 *euro*, un tiesāšanās izdevumus 1349,68 *euro*. Tiesa noteikusi AS „DnB banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. No /pers. B/, /pers. C/ un /pers.D/ valsts ienākumos piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,70 *euro* no katra.

Apelācijas instances tiesa spriedumā norādījusi, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.apnta pirmo daļu no /pers. B/ AS „DnB banka" labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 1317,95 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8,11 *euro* un izdevumi, kas saistīti ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" 23,62 *euro*.

[6.] Atbildētāji/pers. B/ un /pers.D/ iesnieguši kasācijas sūdzības par minēto apelācijas instances tiesas spriedumu un pamatojoties uz tām ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta rīcības sēdes 2015.gada 11.decembra lēmumu ierosināta kasācijas tiesvedība par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.jūnija spriedumu daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, bet pārējā daļā atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību.

Līdz ar to Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.jūnija spriedums daļā, ar kuru apmierināta prasība par pamatparāda un procentu piedziņu, stājies spēkā 2015.gada 11.decembrī.

[7.] Augstākās tiesas Civillietu departaments 2017.gada 21.jūnija spriedumā atzinis, ka apelācijas instances tiesa nav pareizi piemērojusi Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu un nospriedis atcelt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.jūnija spriedums daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu prasītājas labā un šajā daļā lieta nodota jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Augstākā tiesa konstatējusi, ka prasītāja cēlusi prasību par 90532,16 *euro* piedziņu, taču apelācijas instances tiesā prasību precizējusi, lūdzot no atbildētājiem piedzīt 75790,26 *euro*, proti, prasītāja labprātīgi samazinājusi prasības summu par 14741,90 *euro*. Savukārt apelācijas instances apmierinot prasību, no atbildētājiem kļūdaini piedzinusi valsts nodevu apmērā, kāds samaksāts prasības celšanas brīdī, neņemot vērā, ka prasītāja labprātīgi samazinājusi prasības summu.

[8.] Lietas dalībnieki tiesas sēdē nav ieradušies.

[8.1.] Prasītājas pārstāvis iesniegumā lūdzis izskatīt lietu bez pārstāvja klātbūtnes.

[8.2.] Atbildētājs/pers. D/ iesniegumā lūdzis jautājumu izlemt bez viņa klātbūtnes, norādījis, ka neuztur apelācijas sūdzību un paudis viedokli, ka no viņa nav piedzenami tiesas izdevumi, jo viņš ar prasītāju noslēdzis 2008.gada 28.februāra galvojuma līguma Nr.819/8H07-4 atcēlējlīgumu.

[8.3.] Civillietu tiesas kolēģija ņēma vērā, ka atbilstoši pavēstu uzziņai lietas dalībniekiem par tiesas sēdi paziņots savlaicīgi nosūtot pavēstes un atzina lietas dalībnieku neierašanos par neattaisnotu. Kolēģija pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu nolēma izskatīt jautājumu par tiesāšanās izdevumiem bez lietas dalībnieku klātbūtnes.

Motīvu daļa

[9.] Pārbaudot un novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, kas attiecas uz apelācijas instancē atkārtoti izskatāmo jautājumu, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka tiesas izdevumi piespriežami proporcionāli.

[9.1.] Civillietu tiesas kolēģija uzskata par nepamatotu /pers.D/ iesniegumā pausto viedokli, ka no viņa tiesas izdevumi nav piedzenami.

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.jūnija spriedums ir taisīts izskatot visu atbildētāju, tai skaitā arī/pers.D/apelācijas

sūdzību. Tiesāšanās izdevumu piedziņa ir procesuāls jautājums, kas ir izlemjams, ņemot vērā jau spēkā esošo prasības un apelācijas sūdzības izspriešanas rezultātu. Līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka jautājums par tiesāšanās izdevumiem ir izlemjams piespriežot tos vienlīdz no visiem atbildētājiem.

[9.2.] Atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta otrajai daļai *tiesas izdevumi ir: 1) valsts nodeva; 2) kancelejas nodeva; 3) ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*. Civilprocesa likuma 39.pantā uzskaitīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, tai skaitā ar tiesas dokumentu nosūtīšanu un sludinājuma publicēšanu laikrakstā saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.* Papildus tam Civilprocesa likuma 41.panta otrā daļa noteic, *ja prasītājs atsakās no prasības, viņš atlīdzina atbildētājam radušos tiesas izdevumus. Prasītāja samaksātos tiesas izdevumus šajā gadījumā atbildētājs neatlīdzina. Tomēr, ja prasītājs neuztur savus prasījumus tāpēc, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tiesa pēc prasītāja lūguma piespriež no atbildētāja prasītāja samaksātos tiesas izdevumus.*

Civillietu tiesas kolēģija atzīst ka konkrētās lietas faktiskajos apstākļos abas citētās normas daļas ir piemērojamas kopsakarā un ievērojot to mērķi – taisnīgu atlīdzināmo tiesas izdevumu noteikšanu. Tādēļ tiesas kolēģija secina, ka prasījumu daļa, no kuras prasītājs atteicies un kura nav tikusi labprātīgi apmierināta pēc prasības iesniegšanas, ir piešķirama noraidītajai prasības daļai un līdzīgi kā tas paredzēts Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā, tiesas izdevumi atlīdzināmi, nosakot proporciju starp apmierināto un neuzturēto prasības daļu. Līdz ar to jautājuma par tiesas izdevumu atlīdzību izlemšanai ir jānoskaidro celto prasījumu, apmierināto prasījumu apmērs, jāņem vērā tā prasījumu daļa, no kuras prasītāja atteikusies tādēļ, ka tā labprātīgi apmierināta pēc prasības celšanas, kā arī jānoskaidro pušu samaksāto tiesas izdevumu apmērs.

[9.2.1.] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka:

prasītāja bija cēlusi prasību par 63626,36 latu, kas atbilst 90532,15 *euro,* piedziņu (sk. 1.sējuma 5.lapā);

apelācijas instances tiesā prasība precizēta, lūdzot no atbildētājiem piedzīt kopā 75790,26 *euro*, ko veido aizdevuma pamatsumma 75569,27 *euro* un procenti par laika periodu no 2009.gada 10.aprīļa līdz 2009.gada 12.maijam 220,99 *euro* (sk. 1.sējuma 195.lapā).

Tātad prasītāja labprātīgi samazinājusi prasības summu par 14741,89 *euro*.

Saskaņā ar prasītājas pārstāvja paskaidroto pirmās instances tiesas sēdē pēc prasības celšanas labprātīgi veikti vairāki maksājumi parāda dzēšanai kopā 1122,18 lati, kas atbilst 1596,72 *euro*, un tie ieskaitīti daļējai pamatparāda un procentu dzēšanai: no pirmās instances 2013.gada 4.februāra tiesas sēdes protokola (sk. 1.sējuma 89.lapā) redzams, ka prasītājas pārstāvis no prasības daļēji atteicies un pirmās instances tiesas spriedums (sk. rezolutīvo daļu 1.sējuma 96.lapas otrā pusē un lēmumu par kļūdas labošanu 1.sējuma 115.lapā) ir taisīts par prasības apmierināšanu uzturētajā daļā, tas ir par kopā 62504,18 latu, kas atbilst 88935,44 *euro,* piedziņu.

No apelācijas instancē iesniegtajiem prasības precizējumiem izriet, ka prasītāja ir atteikusies no prasības daļas 14741,89 *euro*, tai skaitā arī labprātīgi apmierinātā prasījumu daļa: saskaņā ar pirmās instances tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem (sk. 1.sējuma 89.lapā) un prasības precizējumu pielikumā esošo tabulu (sk.1.sējuma 202.-203.lapā) kopā 1601,34 *euro*.

Apelācijas instances tiesa apmierinājusi prasību tās uzturētajā daļā, piedzenot no /pers. B/, vai piedziņas neiespējamības gadījumā vai daļējas izpildes gadījumā no /pers. C/ un /pers.D/ pamatparādu 75569,27 *euro* un procentus par laika periodu no 2009.gada 10.aprīļa līdz 2009.gada 12.maijam 220,99 *euro*, kopā 75790,26 *euro*.

Tiesas kolēģija ņem vērā atbildētājas labprātīgi samaksāto parāda summu pēc prasības celšanas 1601,34 *euro* un atzīst, ka tā kopā ar apmierināto prasījumu kopsummu 75790,26 *euro* ir ņemama vērā nosakot to prasības daļu, kurai proporcionāli atlīdzināmi tiesas izdevumi par labu prasītājai. Savukārt tā prasības daļa, no kuras prasītāja labprātīgi atteikusies – 13140,55 *euro* ņemama vērā aprēķinot proporcionāli par labu atbildētājiem atlīdzināmo tiesas izdevumu daļu.

Celtās prasības summa ir 90532,15 *euro*, kas atbilst 100 %. Savukārt labprātīgi samaksātā un ar spēkā esošo tiesas sprieudmu apmierinātā prasījumu kopsumma 77391,60 *euro* (75790,26 *euro* + 1601,34 *euro*) atbilst 85,49 % no celtās prasības summas. Līdz ar to par labu prasītājai no atbildētājiem piespriežami 85,49 % no prasītājas tiesas izdevumiem, savukārt no prasītājas par labu atbildētājiem piespriežami 14,51 % no atbildētāju tiesas izdevumiem.

[9.2.2.] Prasītāja kopā samaksājusi tiesas izdevumus 1349,68 *euro*, kas sastāv no valsts nodevas 1317,95 *euro* (sk.1.sējuma 7.lapā), ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 8,11 *euro* (sk.1.sējuma 8.lapā) un izdevumiem par sludinājuma ievietošanu laikrakstā 23,62 *euro* (sk.1.sējuma 85.lapā).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu, 39.pantu, 41.panta pirmo un otro daļu, par labu prasītājai no atbildētājiem līdzīgās daļās piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai, tas ir 1153,84 *euro* (1349,68 x 85,49 %), tas ir no /pers. B/ 384,62 *euro* un no/pers.D/un /pers. C/ 384,61 *euro* no katra.

[9.2.3.] Atbildētāju tiesas izdevumi izskatāmajā lietā ir valsts nodeva par apelācijas sūdzību. Iesniedzot apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu samaksāta valsts nodeva 926,26 lati jeb 1317,95 *euro*, kas atbilst sākotnēji celtajai prasībai, nevis prasības apmēram, par kuru taisīts pārsūdzētais spriedums. Valsts nodevas maksājumu veikusi atbildētāja /pers. B/ (sk. 1.sējuma 149.lapā).

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka tiesas izdevumi par apelācijas sūdzības iesniegšanu var tikt atlīdzināti, rēķinot proporciju tikai no tāda valsts nodevas apmēra, kas atbilst Civilprocesa likuma normās noteiktajam, tas ir valsts nodevai jābūt noteiktai no prasījumu apmēra, par kuru taisīts pārsūdzētais spriedums.

Tiesas kolēģija konstatē, ka atbildētāju apelācijas sūdzība iesniegta 2013.gada 13.martā.

Nosakot likumam atbilstošo valsts nodevas apmēru par apelācijas sūdzību, Civillietu tiesas piemēro Civilprocesa likuma 34.panta ceturto daļu, Civilprocesa likuma pārejas noteikumu 58.punktu un Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta e apakšpunktu (likuma redakcijā līdz 2013.gada 1.janvārim), atbilstoši judikatūras atziņām par šo normu piemērošanu, kas ietvertas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2013.gada 18.jūnija lēmumā lietā Nr.PAC – 1703/2013. Tā kā atbildētāji pārsūdzējuši pirmās instances tiesas spriedumu, kas ir par prasības apmierināšanu kopā 62504,19 latu apmērā, valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta e apakšpunktu (iepriekš minētajā redakcijā) par prasību, kas novērtējama naudas summā no 20 001 lata līdz 100 000 latiem, maksājama 490 latu plus 1 procents no prasības summas, kas pārsniedz 20 000 latus. Tātad atbildētājiem par apelācijas sūdzību bija maksājama valsts nodeva 915,04 lati ((62504,18-20000) x 1% + 490 lati), kas atbilst 1301,98 *euro*.

Ievērojot noskaidroto, valsts nodevas maksājuma veicējai atbildētājai /pers. B/ no prasītājas ir atlīdzināma valsts nodevas daļa 188,92 *euro* (1301,98 x 14,51 %).

[9.3.] Tiesas kolēģija konstatē, ka, ceļot prasību, prasītāja samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļu 8,11 *euro*. Atbilstoši lietā esošajai izziņai patērētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi kopā ir 104,53 *euro.* Secīgi nesamaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa ir 96,42 *euro*.

Ievērojot no Civilprocesa likuma 42.panta izrietošo principu par iepriekš nesamksāto tiesas izdevumu piedziņu valsts labā no zaudējušās puses, kā

arī 42.panta otro daļu, tiesas kolēģija atzīst, ka minētie iepriekš nesamksātie izdevumi ir piespriežami valsts ienākumos no prasītāja 13,99 *euro* (96,42 x 14,51 %) apmērā, bet no atbildētājiem līdzīgās daļās 82,43 *euro* (96,42 x 85,49 %) apmērā, tas ir, no /pers. B/ un /pers. C/ 27,48 *euro* no katras, bet no /pers.D/ 27,47 *euro*.

[9.4.] Lietas dalībnieki nav iesnieguši pierādījumus, ka viņiem tiesvedības gaitā būtu radušies ar lietas vešanu saistītie izdevumu, tādēļ nav pamata ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzināšanai saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.pantu.

[9.5.] Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1]pantā noteikto, tiesas kolēģija atzīst, ka sprieduma labprātīgai izpildei nosakāms desmit dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Civillietu tiesu kolēģija, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193.,194., 204.[1], 432.pantu,

nosprieda

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Luminor Bank", reģistrācijas Nr.40003024725, tiesas izdevumus 384,62 *euro* (trīs simti astoņdesmit četrus *euro*, 62 centus).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/ par labu AS „Luminor Bank", reģistrācijas Nr.40003024725, tiesas izdevumus 384,61 *euro* (trīs simti astoņdesmit četrus *euro*, 61 centu).

Piedzīt no /pers.D/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Luminor Bank", reģistrācijas Nr.40003024725, tiesas izdevumus 384,61 *euro* (trīs simti astoņdesmit četrus *euro*, 61 centu).

Piedzīt no AS „Luminor Bank", reģistrācijas Nr.40003024725, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 188,92 *euro* (viens simts astoņdesmit astoņus *euro*, 92 centus).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 27,48 *euro* (divdesmit septiņus *euro*, 48 centus).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 27,48 *euro* (divdesmit septiņus *euro*, 48 centus).

Piedzīt no /pers.D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 27,47 *euro* (divdesmit septiņus *euro*, 47 centus).

Piedzīt no AS „Luminor Bank", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 13,99 *euro* (trīspadsmit *euro*, 99 centus).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgas izpildes gadījumā maksājuma dokuments par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos tam paredzētajos kontos iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu kolēģijas kancelejā. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot šādus rekvizītus – saņēmējs: Tiesu administrācija, nodokļu maksātāja Nr.90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase; BIC kods: TRELLV22; konta Nr.LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķī jānorāda dati lietas identificēšanai (piemēram, procesa dalībnieka personas dati, lietas nosaukums, numurs vai tml.).

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, 2017.gada 26.oktobra, Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesnese	(paraksts)	Dz.Balta
Tiesnese	(paraksts)	I.Celmiņa
Tiesnese	(paraksts)	I.Zaļā